

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő és laptulajdonos: THAN CYULA.	SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL: Debreczen, Főtér Biedermann-palota földszint, az udvarban hátul.
Helyben: Félévre . . . 3 frt — kr. Negyedévre . 1 frt 50 kr.	Vidékre: Félévre . . . 5 frt — kr. Negyedévre . 2 frt 50 kr.		

AZ aradi Golgotha.

Vita a képviselőházban.

Ma a t. Ház a vértanukról vitázott. Ismétlődött ismét az a jelenet, mely hosszabb s rövidebb idő közönkint szomorúságos köntösben beköszönt a magyar parlamentbe. Többnyire október 6-án ismétlődnek e jelenetek. néha május 21-én, olykor egy-egy szabadsághős szobrának leleplezésén. A nemzeti ellenzék követeli, hogy a kormány vegyen részt az ünnepen és a kormány nem mer részt venni.

Most legalább sikerült annyit elérni, hogy a Ház az elnököt elküldi koszorújával Aradra . . .

Percel Dezső megy Aradra a vértanuk siráéhoz, a vértanuk szobrához. Mily ironia! Az a Percel Dezső a ki nemrég, mint belügyminiszter összetipratta a Kossuth nótát éneklő ifjúságot; a ki nemrég, „Március tizenötödike” félszázados ünnepén elhajt a sutba.

No, de várjuk meg, hátha még sem Percel megy, hanem valamely alelnök. Hátha eszébe jut Percelnek az, a mi ideáljának, Bánffy-nak megszerezte a miniszterelnök-

seget? Azt is kiküldte a Ház Kossuth temetésére és — megszökött Erdélybe. Ki tudja, nem szottyankedve Bánffy dicső példájának utánzására?

A vita azzal kezdődött, hogy Széll Kálmán miniszterelnök nyilatkozott Kossuth Ferencnek október 6-ika megünneplése dolgában tett indítványára. A kegyelet néhány szava után azt javasolta, — tegyen ugy a Ház, a hogy 1890 ben tett, vagyis Kossuth Ferenc indítványának mellőzésével bizza meg a Ház elnökét, hogy a Ház kegyelete kifejezésül személyesen tegye le a parlament koszorúját.

Az indítvány vegyes érzelmeket keltett. Kevesebb volt, sokkal kevesebb, mint a mennyit a függetlenségi párt követelt de kissé mégis több volt, mint a mennyit Széll Kálmántól reméltek. Az 1890-iki határozatnál több volt, mert akkor a Ház nem bizza meg határozattal Péchy Tamás elnököt, — hogy személyesen tegye le a koszorút.

A függetlenségi pártról Thaly Kálmán kelt a függetlenségi indítvány támogatására elsőnek. Lelkes szavakkal emlékezett meg a kegyelet kötelmeiről és egész kis történelmi studium keretében követelte, hogy a kormány és a honvédség jelenjék meg a vértanuk sirjánál. Humorral és szatirával ostromolta a kormány félenkségét.

— A kormány tagjai közül a legvitézesebb miniszter, Fejérváry menjen le! — kiáltotta zajos derűtség közt.

Rátért a Hentzi-ügyre is. Knrue lelke haragját ebbe öntötte ki.

— Inkább maradt volna a Hentzi szobor a régi helyén, míg valami jóságos menydörgős menykő bele nem üt.

Érdekes kis on dit-val lepte meg a Házat. Rábizonyította Fejérváryra, hogy Krieghammer hadügyminis.ter rajta állott bosszút, mikor a honvédséget kikényszerítette a Hentzi szoborhoz.

— Rajtam? csudálkozott Fejérváry fejét rázva.

Szabadsághősök a börtönben. *)

Szomoru vár az az aradi vár. Rá illik Kossuth szava, méltán hívhatjuk a Magyar Golgothának. A magyar szabadság ügy sok lelkes bajnoka végezte itt nyomorultul dicső életét, sokan fejezték be ott szomoru rabságban tettekben gazdag életüket. Itt halt meg a magyar szabadság! . . .

A fegyverletétel után, az aradi vár egészen megtelt foglyokkal. Nagy része katona volt, de sok volt a polgár ember is. Igen szomoru volt a szegény foglyok helyzete, melyet, a hol csak lehetett még szégyennel is tetőzött a diadalmas zsarnok. Nem tekinthették hadi foglyoknak a magyar szabadság hőseket, nem úgy bántak

*) Mutatvány Hamvai Ödön „Aradi tizenhárom” című kötetéből.

velük, mint a tisztességes hadviselő fél a legyőzött néppel bánni szokott; die Kossuth-Hunde sollen krepieren! — a Kossuth kutyák dögöljenek meg! — volt az ő jelszavuk.

Kivétel nélkül, minden szemtanu feljegyzéseiben találunk egy pár vérlázító adatot, a mely élénken illusztrálja az osztrákok nemtelen bánásmódját.

Egy huszártisztre Schlick tábornok zeneszó mellett veretett ötven botot, pár nappal később pedig Ruzsbányán egy Tröber nevű kapitány megbotoztatott egy védtelen asszonyt, Maderszách Károlynét, a ki két honvéd fiát segítette a menekülésben. A gazok még a tehetetlen betegekkel szemben sem ismertek kiméletet. Haynau például deresre huzatott egy Zombory nevű honvédtisztet és addig botoztatta, mignem a szerencsétlen em-

ber, kinek teste amugy is telve volt sebekkel, — kilehelte lelkét. A lelketlen kinzásnak pedig nem volt egyéb oka, mint hogy a szegény honvédtiszt kinek mindkét keze fel volt kötve, nem köszöntötte a kíséretével arra vonuló Haynaut. Hasonló embertelenségek egymást érték az aradi várban és mindenfelé, a hol a magyarok osztrák rabságban voltak. Szomoru idő volt ez! Majdnem minden családnak volt halottja, vagy szeretettje kinek életéért remegett. Csak az aradi várban mintegy másfél ezer fogoly volt elzárva a kazamatokba, ezenkívül hány embert fedtek el a pesti Neugebäude falai?!

A tábornokokat a vár közepén emelkedő óriási egyemeletes épületbe, az ugynevezett főörház négyszögbe zárták. Az épület nyugoti oldalán tar-

Megjelenik mindennap korán reggel.

Előfizetési ára házhoz hordva egy hónapra : ötven krajczár

Thaly erre elmondotta, hogy honvédség kivezérlésének Fejérváry ama szavai az oka, melyeket az obstrukció emlékezetes éjszakai ülésének kezdetén mondott. Fejérváry akkor úgy nyilatkozott, hogy Krieghammer a Hentzi szobor át-helyezéséhez a kommentárt tapintatosabban is megcsinálhatta volna. Krieghammer erre hosszúból ezt mondta :

— Tapintatosabban ! No majd megmutatom, hogy te is ki reude let a honvédséget.

Meg is mutatta.

Thaly egyébként elfogadta Széll indítványát, de ezen kívül a Kossuth indítványát.

Most Polónyi kelt fel, hogy megkérdezze a miniszterelnöktől, mi a rejtett oka annak, hogy a törvényhozás részt vehet az ünnepen, a kormány és a végrehajtó hatalom nem. Az a kormány, mely elment a Radecky, a Tegezhoff, az Albrecht-szobrához az a honvédség, melyet elvittek a Hentzi-szoborhoz ?

A kormányelnök adós maradt a felelettel.

Kossuth Ferenc két találó szóval indokolta indítványát : *hazafias kötelesség*. De — úgy mond — hiába beszélne azoknak, a kik elfogadni nem akárlják, vagy nem merik.

— Mert gyávák ! szóltak közbe a függetlenségi pártról.

totta üléseit a haditörvényszék. A többi szobák, melyeknek ablakait elővigyázatból vasrostélylyal látták el, szolgáltak börtönül a tábornokoknak. Itt volt elzárva a tizenhárom vértanú : Kiss Ernő, gróf Vécsey Károly, Pöitenberg Ernő, Schweidel József, Damjanich János, gróf Leiningen-Westerburg Károly, Lahner György, Aulich Lajos, Török Ignácz, Lázár Vilmos, Dessewffy Arisztid, Knezič Károly és Nagy Sándor József, valamint a haditörvény szék által bitóra ítélt, de Haynau által tizenkét évre megkegyelmezett, Gáspár András honvédezeredés, a fogóságában megőrült Lenkey János tábornok és ide zárták később az október 25-én agyonlőtt Kazinczy Lajos tábornokot is.

Minden tábornoknak két szobája volt. Az első előszobául szolgált, itt állt állandóan két fegyveres katona. A másik szoba teljesen a fogoly rendelkezésére állott. A hatlappos hosszú szobában a falak fehérre voltak meszelve a padlót pedig deszkaburkolat fedte. A butor is minden szobában egyforma

Az öreg Madarász József is fölemelte szavát. Ő különösen Batthyányról szólt, kitől ugyan nagy elvi ellentétek választották el, — lévén ő maga 48-ik köztársasági érzelmű — de ez éppen tanúságot tehet róla, hogy Batthyány a király hűség valóságos típusa volt. Már a királyhűség szempontjából is kötelessége a kormánynak és országgyűlésnek Batthyány sirjára letenni koszoruját.

Még Visontai Soma szólt tüzes szavakkal Kossuth indítványa mellett, kiváló szónoki hatással s ezzel a vita bezárult.

A szavazásnál Kossuth indítványa mellett egyedül a független ségi part állott föl. De még sem... A kormánypárt óriási táborából föl állt egyetlen alak : Biró Lajos, a volt nemzeti párt tagja.

Igy hát a miniszterelnök indítványát fogadták el.

A ház október 6-ikán nem tart ülést. De holnap sem lesz a király ünnepe miatt, és egyáltalán nem ülésezik a Ház hétfőig.

A Ház tagjai közül eddig — pártkülönbség nélkül — hatvanan jelentkeztek az aradi ünnepre.

Az ülés lefolyásáról a következő részletes tudósítást közöljük ;

Perczel viszi a koszorut.

A képviselőház ma tárgyalta Kossuth Ferencnek indítványát az aradi Golgotha félszázados emléknapijának

volt. Egy tábori ágy, melyben csak szalmazsák volt, egy szék, egy fiókos étkező asztal és egy kisebb asztal, melyen tükör, mosdótál és egy vizes kencsó állott, képezték az egész berendezést. Elképzelhető, hogy milyen volt a többi foglyok helyzete, ha még a tábornokokkal is így bántak. Ágyeműt meg nem kapott senki, és csak nagy nehezen lehetett azt is kieszközölni, hogy ösmerőseiktől egy pár vánkost és egy takarót kérhettek. Míg a haditörvényszék nem hozta meg az ítéletet, fogadhattak látogatókat de szeptember 26-ától még ezt a vigasztalást is megvonták a szerencsétlen hősöktől és csak hosszú könyörgés a várparancsnoknál nyitotta meg a börtönök a tábornokok szerencsétlen nejei előtt is. A kényelmetlen börtönben sokat szenvedtek a foglyok szenvedéseiket tetőzte a gonoszlelkű Kowiger várparancsnok, aki igen arcátlan pókhendi módon viselkedett a szerencsétlenekkel szemben. Ha nem szegyelte volna katonái előtt, tán még enni sem adott volna nekik. Panasz-

megünnepléséről rövid vita után mellőzte Kossuth indítványát és elfogadta a miniszterelnök javaslatát, mely szerint a Ház megkoszoruzza október 6-án a vértanúk emléksobrát és megbizsa elnökét, hogy személyesen tegye le a koszorut a szoborra.

Tehát Perczel Dezső viszi a képviselőház koszoruját Aradra.

Ezenkívül elhatározta a Ház, hogy október 9-éig nem tart ülést. Tehát október 6-ikán nem lesz ülés. Ez is olyan rejtett módja a kegyeletnyilvánulásnak. Méltó ebeza paktumos kompromiszumos korszakhoz.

A mai ülésen, mely mindössze egy óráig tartott Perczel Dezső elnökölt. A Ház minden incidens nélkül tért át a napirendre : Kossuth Ferenc indítványának tárgyalására.

Széll Kálmán miniszterelnök nyitotta meg a vitát, Avval kezdte, hogy nincs senki e Házban a ki kegyeletos érzéssel ne viseltetne ama hősök emléke iránt, a kik félszázad előtt vértanuhalált szenvedtek. Maga is szükségesnek tartja, hogy a képviselőház ennek a kegyeletos érzésnek kifejezést adjon. Arra nézve, hogy milyen határok között mozogjon a kegyeletos nyilváníása hivatkozik az 1890-iki precedensre. Akkor leplezték le az aradi vértanúk szobrát és a Ház Helfi Ignácznak, a függetlenségi-párt akkori alelnökének indítványára egyhangulag elhatározta, hogy koszorut helyez az aradi szoborra. Most ennek megfelelőleg azt indítványozza, hogy a Ház mellőzze Kossuth Ferenc indítványát és határozza el, hogy október 6-án megkoszoruzza az aradi vértanúk emlékét és bizsa meg elnökét, hogy a koszorut személyesen tegye le a szoborra.

ikra bedugta fülét és Damjanich tábornoknak, mikor ez panaszkodott, hogy tönkre teszi egészségét, félvállról odavetette :

— Az akasztófán nincs szükség egészségre !

Minden tábornok egy pengő forint napi díjat kapott, melyért a főporkoláb jólelkű felesége tisztességesen élelmezte őket. A fehérnemű tisztán tartásáról egy várbeii mosónő gondoskodott, a közvetlen szolgálatra pedig őt megbízható közlegény volt kirendelve, akiknek szigorú büntetésük volt mindent, amit a tábornokok nekik mondanak, a főporkolábnál naponként bejelenteni. Így teltek el a szomorú fogóság napjai, melyek alatt a vértanúk meglepő hősiességet tanúsítottak. Egyik sem alázta meg magát a zsarnok előtt. Egyiknek sem jutott eszébe kegyelemért könyörögni. Némán túrták a sok megaláztatást.

Igy éreztették megvetésüket.

A kormánypart éljenzéssel fogadta ez indítványt.

Thaly Kálmán volt a következő szónok. Példákat sorol fel a történelemből, hogy mi módon nyilvánították hajdan a fejedelmek és a nemzet kegyeletüket a hősök iránt. Kívánja, hogy a kormány és a honvédség is vegyen részt az ünnepen. A kormányt legméltóbban képviseli báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter, aki maga is vitéz katona, olyan mint azok a hősök, a kiket Aradon kivégeztek. A honvédségnek, mely részt vett a Hentzi ünnepen, kettős kötelessége résztvenni az aradi ünnepen is és meghajtani zászlóit az első magyar honvédtábornokok előtt. Kossuth Ferencz indítványát fogadja el.

Polónyi Géza: Kérde, hogy mért helyezkedik szembe a végrehajtó hatalom, a törvényhozás határozatával? A kormány mért nem vállal szolidaritást a nemzet törvényhozásának érzelmeivel? Nem akar politikai momentumokat keverni a kegyeletnek, eme kérdésébe, nem akarja belevonni a Hentzi-ügyet, mert még akkor is, ha a Hentzi szebrot a király jelenléteben ünnepélyesen ledöntötték volna, még akkor is megkövetelte volna, hogy a kormány menjen el Aradra. (Zajos helyeslés a szélsőbaloldalon.) Elvárja a miniszterelnöktől, hogy adja elő okait, mért nem vesz részt a nemzeti ünnepen? A kormány nemcsak a felség, hanem a nemzet kormánya is. (Zajos helyeslés.) És mért nem vesz részt a honvédség, mely nem a 48 iki császári hadseregnek, hanem az akkori honvédhadseregnek egyenes jogutódja, feleljen a miniszterelnök. Kossuth javaslatát fogadja el. (Zajos helyeslés a szélsőbalon)

Kossuth Ferencz röviden ajánlja indítványát elfogadásra.

Madarász József gróf Batthyányi Lajos emlékét idézi fel. Szólvó élő tanaja azoknak az időknek. (Eljenzés) Ismert köztársasági érzelmeinél fogva ellenfele volt Batthyányinak, az első magyar felelős miniszterelnöknek, aki hű maradt a dinasztiahoz. Batthyányt mégis kivégezték és vele együtt báró Perényi Zsigmondot, a főrendiház elnökét és Csányi László közlekedésügyi minisztert. Ezeknek a vértanúknak az emlékét mért nem ünnepli meg a nemzet? (Zajos helyeslés a szélsőbalon.)

Még Visontai Soma beszélt röviden aztán az elnök a vitát beárta.

Következett a szavazás. A Ház mellőzte Kossuth indítványát és a miniszterelnök javaslatát fogadta el. Kossuth indítványa mellett csak a szélső baloldal állott fel és a kormányparttól csak Biró Lajos volt nemzeti párti képviselő. Ellene szavazott az egész kormánypart és a néppárt.

Ezután a Ház elhatározta, hogy október 9 én tarja a legközelebbi ülés-

sét, a melynek napirendjére kitüzi a kérvényi bizottság jelentését a kérvények 14-ik sorjegyzékéről. Ezek között vannak tudvalevőleg a Hentzi ügyben beérkezett kérvények is.

A jövő hétfőn indul meg tehát a Hentzi vita.

POLITIKAIHIREK.

A kvóta-bizottság új elnöke. — Az országgyűlés két háza által megválasztott kvóta-bizottság már a legközelebbi napokban alakuló ülést tart. A bizottságnak mint tudva van, a jelenlegi miniszterelnök, Széll Kálmán volt eddig az elnöke. Az új kvóta-bizottság, a mint szabadelvű párti képviselői körökben hirtelen jár, Tisza Kálmánt fogja elnökének megválasztani.

Az 1900-ik évi költségvetés előirányzata. A pénzügyminiszter, mint értesülünk, nem e hét folyamán, mint eredetileg tervezve volt, hanem csak a jövő hétfőn, e hó 9-én, teszi le a képviselőház asztala elé a jövő évi állami költségvetés előirányzatát. Holnapon túl nem is lesz a háznak addig érdemleges ülése.

A Hentzi-kérvények. A képviselőház kérvényi bizottsága által a tegnapi ülésen benyújtott sorsjegyzék, amely tudvalevőleg magában foglalja a Hentzi-ügyre vonatkozó kérvényeket is, mint értesülünk, a képviselőház jövő hétfőn tartandó ülésének napirendjére kerül.

TARSAS ÉJLET.

Komjáthy és a brilliánt ékszerek.

Még Máramarosszigeten történt ez a humoros kis jelenet Komjáthy Jánossal, a debreczeni színház igazgatójával.

A Gyurkovits leányok előadása után Komjáthy a kávéházba ment. A színészek közzé ült, ahol már előbb egy utazó is helyet foglalt. Az utazó erősen kérdezősködött, hogy Szigeten kinek ajánljon ő megvételeire két ezer forintos ékszert. Megszorult nagyon és az ő drága ékszerei közül ezt a diszes garniturt hajlandó lenne féláron odaadni.

— Hadd lám azt az ékszert — szól oda Komjáthy.

— Ugyan hagyja az ur, színésznek nincs ahhoz pénze.

— Ki tudja? Mutassa csak az ékszert.

Az utazó úgy gondolkodott, hogy azzal mitsem veszít, ha megmutatja az ékszert és meg is mutatta.

Komjáthynek eszébe jutott, hogy az a 600 forint, amit a Gyurkovits leányok előadásán a feleségének ígért még a zsebében van. — Felajánlotta hát ezt az összeget az ékszerért.

— Annyiért nem adom!

Komjáthy azonban annyira alkudott, hogy a megszorult utazónak engednie kellett s megkapta az ékszert. Az igazgató kifizette a hatszáz forintot, az utazó pedig boldogan gyűrte a zsebébe. Azután fizetés és feltűnés nélkül távozott.

Az asztalnál ülő színészek csak akkor kezdték jobban szemügyre venni az ékszereket és szinte a kétségbeesés hangján mondták:

— Direktor ur! Ez az utazó önt becsapta. Ezek hamis ékszerek. — Mind a hány nem ér meg tíz forintot.

A direktor pedig hamiskásan mosolygott.

— Nem! Én csaptam be az utazót. Az a hatszáz forint színpadi pénz volt s nem ért meg tíz krajczárt sem.

VIDEK

Hirtelen halál. Poésajról írja tudósítónk, hogy Serdült Ágnes községi bábaasszony tegnap este vacsorafőzés közben összerogyott és azonnal meghalt. A szegény asszony a nagylétai vásárról érkezett haza s alig fogott a vacsorakészítéshez, erős jalkiáltással összeesett. Az orvosi vizsgálat szívizület hűdést konstatált.

Templomszentelés. Mária Remetén vasárnap reggel szentelte fel Steiner Fülöp székesfehérvári püspök a kegyhely szép új templomát. Mise előtt a templomban dr. Wolaffka Nándor apát plébános nagyhatásu magyar beszédet tartott. Azután kezdődött az első mise a püspök pontifikálása mellett. A segédletet dr. Wolaffka Nándor címzetes püspök, Bogisich Mihály címzetes püspök, dr. Várady Árpád apát, dr. Vézinger Károly kanonok, dr. Nemcs Gyula apátplébános, Szubotics Károly, gróf Zichy pápai káplán és számos megyés pap végezte. Majd Wolaffka Nándor címzetes püspök német nyelven is mondott szent beszédet, mire a megjelent egyleti tagok lakomára gyűltek a hidegkúti plébánoshoz.

Rablógyilkosság Egerben. Kelemen Ferencz ácsmester 3 szép süldőt adott el a tegnapi egri vásáron s az értéket kapott 75 frtot zsebre vágva nyugodtan bajtotta fejét álmra. Valaki, a ki figyelemmel kísérte az öreget, éjjel meglepte s agyonütötte azért a 75 forintért. Reggelre már csak holt tetemet találtak. A rendőrség nyomban jelentést tett az ügyészségnek, mely a bűnügyi vizsgálat megejtésével Csánady Akos vizsgálóbíró bízta meg. A nyomozásnak még eddig semmi eredménye sincs.

Megmérgezett nagybirtokos.

— Távirati tudósítás. —

Arad, október 3.

Szacsavay, tauri nagybirtokos hat hónap előtt birtokán járt és egy séta alkalmával fölment a hegyre, ahol meg

hült. Hazajött és arról panaszkodott, hogy a feje nagyon fáj. Cselédjét rögtön orvosért küldötte. Brück Gyula dr. aradi orvos a beteghez sietett, akinek hideg borogatást és limonádét rendelt. Szacs vay állapota 4 nap alatt annyira rosszabbodott, hogy a család több aradi előkelő orvost hívott meg konziliumra.

Az orvosok megvizsgálták a beteget és előrehaladott tüdőgyuladást és agyszélhüdést állapítottak meg, Szacs vay nem sokára meg is halt.

Hetek múlva a családnál min nevelő alkalmazott Pataki József azt a hirt terjesztette a faluban, — hogy Szacs vay nem természetes halállal mult ki. Két hét előtt az ügyészséghez névtelen följelentés érkezett, mely szerint mérgezés történt volna, amely Szacs vay halálát okozta.

Az ügyészség a följelentés folytán nyomozási indítványt terjesztett a törvényszék elé, amely a nyomozást el is rendelte és annak vezetésével Nyirő Géza vizsgálóbíró bizta meg.

Nyirő Géza vizsgálóbíró meszlényi Antal kir. alügyészszel. Auszterwein László és dr. Parecz dr. törvényszéki orvosokkal kiment a helyszínére. Itt kihallgatták tanuként a cselédséget, majd a vizsgálóbíró rendelkezésére kiálták a holttestet, amelyet törvényszéki intézkedésre boncolás alá vettek. A törvényszéki orvosok az előrehaladt oszlási stádiumban levő holttesten nem állapíthattak meg semmit.

A vizsgálóbíró azt a kérdést intézte az orvosokhoz, vajjon forog-e fen mérgezés, vagy sem? Mire az orvosok azt a választ adták, hogy nincs kizárva a mérgezés lehetősége, de abszolút jel arra nem mutatkozik. A vizsgálóbíró a holttest beleit vegyi megvizsgálás végett Felletár Emil budapesti országos törvényszéki vegyészhez küldte el, hogy ő állapítsa meg, forog-e fen mérgezési eset vagy sem,

Az eset egész Arad vármegyében nagy föltűnést kelt.

SZINHÁZ.

Gésák. Sidney pompás operettjét, excentrikus zenéjét, fülbemászó áriáit minél többet halljuk, annál kellemesebb, annál kedvesebb a fülnek. A dal, a zene kedvelőire határozottan nagy vonzeróval bír s tegnap este is nagy és distingvált közönséget von-

zott a színházba. Az új zenekar, melynek az egyes fakkokban ügyes, képzet tagjai vannak már gyakorlottabb. Működése precíz, összefogó, a Znojemszky Gyula gyakorlott vezetése mellett tökéletesebben olvad össze a színpadon szereplők énekével. Az előadásról is dicsérrel kell szólnunk. A benne szereplők ismert és sokat méltatott játéka ezuttal csak méltóbbá lett az elismerésre. Kállay Lujza Milmózája, Fejérvári márkija és a Szklay Vuncsija sikerült és sok műveszi vonással felruházott alakítás. — Új a főszereplők között csak Sárosi Paula volt, a ki úgy látszik hódító utját kezdte meg a debreczeni színpadon. Kedves színpadi jelenés, természetes, keresetlen mozdulataival, kicsiny, de kellemesen csengő hangjával s mindehhez kecseljes tánczával valóban édes, tapsra, elismerésre egyaránt érdemes Rolli Polli volt. A színpad világának érdemes, reményekre jogosító tagja, a kiből kiváló művészi előnyök öszpontosulnak. Néhány hó előtt láttuk először s azóta oly rohamos haladásról győzt meg tegnapi bájos alakításával bennünket, hogy ebből is következtetve egész joggal fűzhetjük a legszebb reményeket sikeréhez. Kívánatos, hogy a kisasszony rendezőjét, későbbi fellépései során a legjobb akaratu s inkább egészséges művészi fejlődést célzó kritikai véleményeket respektálva haladjon megkezdett s babérokat ígérő utján. Az előadás általában kellemesen hatott a közönségre.

Színészek fénykép csoportja. A Kossuth utcai muzsacsarnok foyerjében két díszes kirakat vonja magára a színházbajáró közönség figyelmét. Némethy József fényképész kirakata ez, a ki a társulat jelesebb tagjait jobb szerepeikben fényképezi le s a szép képeket csinos csoportban ott teszi ki közszemlére. A fényképes csoportban kedvenceinek arcképeit állandóan érdeklődéssel nézegeti a közönség s a szép csoport míg egyrészt felvonás közökben kellemesen szórakoztatja a közönséget, másrészt díszíti is az előcsarnok az előtt üres falait.

Heti műsor: Ma Szordán, okt. 4-én bérlet 3-ik szám „C” A Gyurkovics lányok. Bohózatok életkép 4 szakaszban. Irta Herczeg Ferencz. Csütörtökön, okt. 5-én bérlet 4. sz. „A” Parasztbecsület. Opera 1 felvonásban Zenejét szerzette Mascagni Péter Ezt megelőzi mint ujdonság Ro-binzonok. Vigjáték 1 felvonásban. Irta Makai Emil. Pénteken, okt. 6-án, az aradi vértanukháának gyásznapján, bérlet 5-ik szám „B”, másodsor Két szerelem. Szombaton okt. 7-én bérlet 6. sz. „C” A király házasság. Történeti vigjáték 3 felvonásban. Irta Tóth Kálmán. Vasárnap, okt. 8-án két előadás, délután 3 órakor Lumpáczius Vagabundusz vagy A három jó madár. Tündéres bohózat 3 felvonásban; este 7 és fél órakor bétletésűnetben, ujdonságul először Egyiptom gyöngye. Bohózatos ope retle 3 felvonásban. Irta Heltai Jenő. Zenéjét szerzette Ferray Miklós.

UJDONSÁGOK.

* **A király nevenapja.** Ő felsége a magyar király ma üli meg neve napját. E napon az egész ország szeretettel ünnepli az ősz uralkodót. Debreczenben a névnap alkalmából ünnepi istentisztelet lesz a róm. kath. templomban, amelyen Dr. Wolafka Nándor vál, püspök plébános pontifikál. Az ünnepi istentiszteleten a helyőrség tisztikara is teljes számban részt vesz.

* **Az 1848/9-iki konvéd egyesület küldöttei és a 13 egyenruhás honvédesapatnak az okt. 6-án Aradon tartandó félszázados gyászünnep alkalmából az utiköltségekreadakoztak: (IV.) A debreczeni függetlenségi kör, Varga Károly 10—10 frt, A debreczeni polgári kör, dr. Király Ferencz orsz. képviselő 5—5 frt, Debreczeni eszmadia társulat 4 frt, a debreczeni szálló- és vendéglősök ipartársulata, a debreczeni pinceszér egyesület 2—2 frt, Roncsik Lajos tanácsnok, B. Nagy János, Horváth István, Vecsey Viktor, N. N., Balla Károly, K. T. K. és K. T. M. 1—1 frt, Barcsay Sámuel, Kardos Pistike 1—1 kor.**

* **Gyász mise az aradi vértanukért.** A magyar nemzet nagy gyásznapján, az aradi vértanuk halálának évfordulóján, mint minden évben úgy pénteken délelőtt kilenc órakor is nagygyászistentisztelet lesz a róm. kath. templomban. A templomra kitűzik a gyászlobogókat, a templomot gyászpompába öltöztetik, az oltár előtt ravatalt állítanak s a ravatal közelében a róm. kath. iskolák összes növendékeit allítják fel. A gyászmisét nagy segédlet mellett Dr. Wolafka Nándor vál. püspök-plébános tartja és az alatt a dalegylet tagjai és az egyházi énekar tagjai énekelnek. A vértanuk halálának évfordulóján a kath. iskolákban nem tartanak előadást.

* **Iparos ifjak ünnepélye.** Az iparos ifjuság október 6-iki gyászünnepélye helyszük miatt nem az egyleti hanem az ipartestület tanácskozó termében tartatik meg a következő programmal: Szózat éneklé az ifjusági dalkör, Október 6. irta: Palágyi L. Szavalja: Madarász Gyula, Emlékbeszéd: tartja: Dr. Körössy Kálmán Október 6. irta: Illyey B. szavalja: Rózsássy László. Himnus, éneklé a dalkör. Debreceni Iparos Ifjuság Önképző Egylete.

* **Egy hősnő.** A debreceni vasúti hivatalnál nemrég sikkasztás történt. Fodor Irma vasúti pénztárosnő sikkasztott el néhány száz forintot, mert az anyja gyógyításának a költségeit nem győzte. Mikor neszt vették a sikkasz

tásnak, a leány félelmében öngyilkossá lett. Ezt az esetet a Páthó Sándor szerkesztésében megjelenő Népszava című szocialista ujság július 30-án Egy hősnő című cikkben így kommentálta:

Nem nézhette, hogy mint sorvad el napról napra jobban édesanyja, hanem mint igazi hősnő megtrökte lelkének ellenállását s kivett a pénztárból néhány forintot. Szegény proletár volt, a kinek számára hozattak a bünt üldöző törvények. Proletár volt, tehát kiméretlenül kellett lakolnia. Tisztességes volt, tehát el kellett buknia. Aldozat volt, de nekünk több Nemes alak a romlott korban, melynek bukása még nagyobb ellenszenvvel és undorral tölt el bennünket a mai társadalmi rend ellen, melyben ily jellemű egyéneknek szegényben és kinban kell elpusztulni, míg a bünbe sülyedt csillogó külsőben járó romlott alakok, pálcát törve az igaz feje fölött gyönyörben és boldogság között élnek.

A királyi főügyészség osztály elleni gyűlöletre való izgatás miatt fogta pörbe a cikk szerzőjét, Kenéz József szocialista agitátort, a ki fölött ma délután itélt az esküdttörvényszék. Az esküdtek hét szóval őt ellen nem vétkeznek nyilvánította vádlottat, a kit ez alapon a sajtóbíró felmentett a vád alól.

* **A vasárnapi munkaszünet.** Ugy a karácsony előtti nap, valamint 6-évi napja, az idén vasárnapra esik. Ha e két vasárnapon az ipari munkaszünetet elrendelő törvény hatályban marad a kereskedők igen nagy veszteséget szenvednek, mert a közönség nagy része karácsonyi és újévi bevásárlásait rendszerint az utolsó napon illetve annak esti óráiba teljesíti. — Azt hisszük, hogy a kereskedelemügyi miniszter jelzett két vasárnapra nézve ez évben is idejekorán felfogja függeszteni a törvény hatályát.

* **Esküvők.** Legutóbb egy hét előtt közölt kimutatásunk óta a következő házasságkötések történtek Debreczenben. Házasságot kötött: Hegedüs József férfiszábo segéd Kovács Margittal, Tolvaj András bolti szolga Balla Erzsébettel, Lakatos István kőműves segéd Papp Zsuzsánna, özv. Torma Ferencnével, Sinay Gyula kórházi hivatalnok Kónya Mária Margittal, Rácz Károly népzeneész Derzsy Anna Erzsébettel, Grossmann Hermann államvasúti vonatvezető Wertheimer Ilonával.

* **Egy munkás szerencsétlensége.** V. Szabó Sándor 44 éves napszámos kiment a Józsára, a hol egy szecska-vágó gép mellett alkalmazták. Tegnap délután, mikor a gép működésben volt, elkapta a vigyázatlan V. Szabó Sándor jobb kezét s ő sze-vissze vágta, trökte. A szerencsétlen ember ájultan rogyott a gép mellé. Hosszu időbe ke-

rült, míg az összefutott munkások lo-csolással, dörzsöléssel eszméletre tudtak téríteni. Míg a debreczeni közkör-házba beszállították rendkívül sok vért vesztett. A szerencsétlen munkás jobb kezének összeroncsolt részét amputálni fogják.

* **Október 6. a kereskedő ifjak egy letében.** Már megemlékeztünk arról, hogy a kereskedő ifjak méltó kegye-lettel ünneplik meg október 6-át. A szakmivelő bizottság megállapította a programot s az alábbi meghívót a mai nap folyamán küldi szét. Meghívó. Az aradi tizenhárom vértanu szomorú emlékü halálának 50 éves évfordulója alkalmából f. év október 6-án este fél 9 órakor az egyesület helyiségében tartandó gyász-ünnepélyre tisztelettel meghívja A szakmivelő bizottság. Műsor: Szavalt: „Két zene“. Neu Ferenc től Schön Arthur 2. Alkalmi felolvasás; „Szabadságharc történeti részlet“. Stern Bertalan, 3. Szavalt: „Előre“. Tóth Kálmántól Sexty Emil. A vértanuk iránti hazafias kegyeletünk lerovása végett kérjük egyesületi tagjainkat mentől számosabban megjeleni szíveskedjenek. Vánlójukat is szívesen látunk.

* **Szüretek a debreczeni kertekben.** Török Bálint főkertgazda beküldte jelentését a városi tanácshoz, melyben a különböző kertekben a szüretek ideje a következőképen vannak jelezve: Csapó-kertben október 4-5-én; Tóczós, Csige, Vénkertben 5-6-án; Sesta, Uj, Köntöskert, Hatvan-utcai kertekben 11-12-én; Boldogfalvai kertben pedig 14-én tartatik meg. Megjegyzésként a főkertgazda, hogy a többi kertekre vonatkozólag nem tud felvilágosítást adni, mert a szőlő-tulajdonosok nem küldtek hozzá semmi felvilágosító jelentést.

* **Elveszett ékszer.** Tegnap egy uri nő elvesztett egy kétszeres láncu arany karékot, a tizparancsolatot feltüntető kis táblácskával együtt. Az ékszer értékénél sokkal becsesebb ez mert emlék s a megtalálónak, ha szerkesztőségünk útján kezéhez juttatja, gazdag jutalmat ad.

* **A katonazenekar hangversenye.** A 39. gyalogezred zenekara ma este gazdag és zeneileg értékes programmal tart hangversenyt a Korzó kávéházban. A hangversenyre, a mely élvezetes szórakozást biztosít, felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

* **Hazai ipar.** Brassó és gácsi gyapju szövetek férfi és női ruhákra felöltökre téli kabátokra, valamit zsolnai gyapju kassán uői ruhákra olesó szabott áron kapható Szabó Lajos fia cégnél Debreczenben.

* **Szinhez után.** A Dréher sörcsarnok „Téli kert“ éttermében választékos friss vacsora korana söá (a la pil-seni) folyton csapolva hetenként háromszor zene, melyre a nagyérdemű közönséget szívesen látja Márkus Jenő.

* **V. b. Weinblum Jakab** féle csőd tömegnek végkiárulása a legolcsóbb áron férfi és női divat cikkek, téli ruhaneműek — még csak e hó 7-éig tart a főtözsde udvarában levő raktár helyiségben

* **Eljegyzés.** Király Ferenc rkapi-tánysági hivatalnok eljegyezte Szakácsi Szakács Károly földbirtokos kedves és művelt leányát Mariskát Szakácsiból.

* **Elveszett.** Egy m. e. f. jegyű pecsétgyűrű a Magyar király kávéház-tól a szappanos utcáig elveszett. A megtaláló Szappanos-utca 14. sz. alatti jelölő jutalomban részesül.

TÁVIRATOK.

A háboru.

London, október 3. (A Debr. Ujs. ered. táv.) Legutóbbi távirati jelentések szerint a burok megkez-dették az ellenségeskedést és több ponton átlépték az angol határt. Az első összecsapások a burok győzelmé-vel végződtek, kiknek sikerült a határt védő angol csapatokat visszavonulásra kényszeríteni. A határszéli városok angol lakossága tömegesen menekül.

Perczel Dezső Aradon.

Budapest, október 3. (A Debr Ujs. ered. táv.) A képviselőház mai határozata értelmében a magyar képviselőház az aradi vértanuk emlékére Pérczel Dezső képviselőh. izi elnök fogja képviselni s ugyancsak ő teszi le a Ház koszoruját a vértanuk emlék oszlopára. Mint értesülünk Perczel Dezső e kegyeletos funkciót díszmagyar ruhába öltözve fogja véghez vinni.

Aradra különben a következő képviselők jelentkeztek: Perczel Dezső Molnár Antal, Kossuth Ferenc, Thaly Kálmán, Madarász József, Csávossy Béla, Hieronimy Károly, Takácsy S. Leidenfrost László, Barabás Béla, Madarász Imre, Szinay Gyula, Bernáth Béla, Asbóth János, Wolfner Tivadar, Mezőssy Béla, Vészi József, Szinay Gyula, Balogh László, Beles János, Portuty Gyula, Wittmann János, Kubik Béla, Papp Elek, Major Ferenc, Lakatos Miklós, Polczner Jenő, Mülek Lajos, Ugron Gábor, Vissontai Soma, Holló Lajos, Bartha Ödön, Rátkay László, Polónyi Géza, Pichler Győző, Kalocsay István, Meskó László, Biró Lajos, Graf Andor, Jesszenszky Ferenc, Putnok Mór, Rigó Ferenc, Leszkay Gyula, Just Gyula, Páder Rezső, Thaly Ferenc, Kállay Lipót, Lukács Gyula, Hentaller Lajos, Endrey Gyula, Szöcs Pál, Sturmán György, Komlóssy Ferenc.

Az osztrák kormány.

Bécs, okt. 3. (A Debr. Ujság ered. táv.) Az osztrák kormányválság ma véget ért. A király ugyanis kinevezte az új kormányt. Clary gróf földművelésügyi miniszter lett, de a király megbizta őt ideiglenesen a minisztertanácsban való elnökléssel is. Kinevezte továbbá: Welsersheimb Zenó gróf tábor szernagyot újra honvédelmi miniszterré, Wittek drt. vasutügyi miniszterré, Körber Ernő drt. belügyminiszterré, Kindinger Ede dr. lovagot igazságügyminiszterré, Chladowski Kázmér dr. miniszterelnökségi miniszteri tanácsost miniszterré; továbbá megbizta: Hartel Vilmos drt. a vallás- és közoktatásügyi minisztérium vezetésével, Stibral Ferencz dr. osztályfőnököt a kereskedelmi minisztérium vezetésével és Kniazolucki Szeverin lovag osztályfőnököt a pénzügyminisztérium vezetésével. Pilsenből táviratozzák: Ma este nyolcz óra körül nagy tüntetések voltak. A csehok ezrei vonultak végig az utcákon nemzeti dalokat énekelve. A zsidó templom, a német szálló és a ezinház előtt nagy lármát csaptak. A kerületi kapitányság előtt „le vele” kiáltások hangzottak el. A tüntetők eddig kárt nem okoztak. E tüntetések a nyelvrendelet k — visszavonásának szölkáltak.

Prága, okt. 3. A városi képviselőtestület mai ülésén Podlipny dr. polgármester felolvastatott egy nyilatkozatot, a melyben órást emelnek az ellen, hogy a cseh-szláv nemzetet a nyelvrendeletekben foglalt jogaitól megfoszassák és kijelentik, hogy a városi képviselőtestület erélyesen ellenáll minden törekvésnek, a mely a cseh nyelv jogainak a cseh korona országában való csorbitására irányul. A nyilatkozatot egyhangulag elfogadták.

Törölt főrendiházi tag.

Budapest, okt. 3. (A Debreczeni Ujság ered. táv.) A főrendiházi jogsultsággal bíró mágnás családok tagjainak legalább 3000 forintnyi évi földadót kell fizetni, hogy a főrendiházban a született törvényhozók között helyet foglalhassanak. A kinek földbirtoka apad s ennek következtében földadója az évi 3000 forintra alólrá esökken az töröltetik a méltóságos főrendek lajstromából. Így történt ez most egy Apponyi gróffal is, a kiról a hivatalos lap mai száma a következőket közli:

A főrendiház, 1895. évi október 21-én tartott 91-ik ülésében Apponyi Antal gróf főrendiházi tag nevét, vagyoni képesítésének megszűntése kö-

vetkeztében, az igazoló-bizottság jelentése alapján, a főrendek jegyzékéből törölte.

Királysértés.

Budapest, (Debreceni Ujság ered. táv.) Büdi András inánci íólműves múlt évi október hóban a község házában, a fölötti elkeseredésben, hogy adóját felemelték, így takarított ki:

— Könyű volt egy asszonyt meggyilkolni, inkább a királyt gyilkolták volna meg!

Süveges József ségorának feljelentése következtében királysértés vétsége miatt került ma a budapesti büntető törvényszék elé Büdi András. Vádolt részegségével védte magát s a törvényszék két heti fogházra ítélte a királysértő földművest. Az ítélet jogerős.

Kezet akart fogni a cárral.

Frankfurt, okt. 2. (A Debreczeni Ujság ered. táv.) Izgalmas eset történt itt tegnap a cári pár látogatása alkalmából. Mikor a cári pár az orosz kápolnából haza hajtatott, az egész utvonalon tele volt rendőrrel, a kiknek sorfalán egyszerre csak keresztül tört egy ember és kiabálni kezdett. Egy francia ember volt ez, a ki azzal akart kifejezést adni a czár iránt való tiszteletének, hogy kezet fog a czárral. Már messziről kiáltozta, hogy kezet akar fogni a czárral. A czár elutasítólag intett, de a fiatal ember nem tágitott. Ekkor előálltak a rendőrök és lefűltek a lelkes oroszbarátot és a rendőrségre vitték. Ott kihallgatták s azután szabadon bocsátották.

Andrée az északi sarkon.

Stockholm, október 2i A Svonske Telegrammbyrad jelentése szerint Andrée expediciójának nemrég talált boját tegnap itt kinyitották. Több szakértő és miniszter jelenlétében konstataáltak, hogy ez a boja az ugynevezet sarki boja, a melyet Andrée nak az északi sark érintésekor kellett kidobnia. A boját vizsgálatnak vetik alá.

Utazás léghajón.

Vesztervik, (Svédország) október 2. Tegnap este Vestrum falu mellett egy nagy léghajó szállott le, melyben két ember ült. A léghajót szombaton reggel Párisból bocsátották fel.

Nagy tűz.

Troppau, október 2. Ma délelőtt Golleschauban a bilitzi járásban nagy tűz támadt amelynek 60 épület esett áldozatul. Egy gyermek elégett. Egy asszony belehalt az égési sebekbe, egymásik asszony könnyebb termé-

szetü sérülést szenvedett. A tűzkárosultak a legnagyobb nyomorban vannak, mert mindenük odaveszett.

Az osztálysorsjegyek huzása.

Budapest, október 3. (A Debr. Ujs. eredeti távirata.) Az osztálysorsjáték mai huzásán a következő számokat huzták ki: 400.000 koronát nyert 56195. — 10.000 koronát nyertek: 31154 39452 94505. — 5000 koronát nyert 12443. — 2000 koronát nyertek 5039 13793 15597 22115 28106 36132 36652 40516 64345 70547 71515 76732 77360 81262 87249 88358 91471 96210 — 1000 koronát nyertek 327 4517 5370 5890 10019 15565 18228 19157 19831 21606 22791 55835 27322 29802 31002 35146 36168 38916 39487 41315 44378 44469 48145 55102 60339 64300 68713 69483 71066 71952 73928 75182 77777 78932 79480 79805 82564 85367 85875 86250 91657 91869 94638. — 500 koronát nyertek 3006 3997 4006 5725 6430 6689 12368 13155 13508 16655 18773 19659 23367 31011 42119 33623 34652 37759 37775 17336 48763 53136 53450 58699 58833 59480 72039 63386 65166 65031 71423 71813 77071 78627 78939 80938 82752 89640 89860 91196 93069 94047 95874 97718 99216.

Budapesti tőzsde.

Budapest, október 3. (A Debreczeni Ujság eredeti távirata.) Buza okt. 8.40. Buza ápr. 8.80. Uj tengeri 5.05. Rozs 6.65. Zab 4.95.

VEGYES.

Vesztett macska áldozata. — Ambruszt Nándor mobácsi iparost még augusztusban megmarta egy macska. A macskát akkoriban fölboncolták s az állatorvos konstataalta, hogy a gyanus macska egészséges volt. Most azonban, csaknem két hónap mulva Ambrusztion különös betegség tünetei mutatkoztak. A szerencsétlen embert fölszállították Budapestre a Högyesintézetbe.

Egy fiatal leány öngyilkossága.

— Egy németországból idekerült szép leány oltotta ki életét a nyílt utcán egy revolver lövéssel — mint Szabadkáról tudósítónk írja. Nevelőnő volt egy előkelő uri családnál, s mint annyi más nevelőnővel megtörtént ő is szerelmes lett. S mikor szerelmének gyümölcse lett, elhagyatva állott itt ismeretlen emberek között. — Hogy magát az éhenhalástól megmentse kávéházi pénztárosnő lett belőle. De a jó családból származó tizenhét éves leány megutálta a bűnös életet s tegnap délután ahelyett, hogy a kávéházba ment volna, a nyílt utcán levő padon szívea lötte magát.

Aki a cárral kezet akar szorítani. Mikor a cári pár, mely néhány nap

óta Frankfurtban van, tegnap az orosz kápolnából szállójába hajtatott, furesa eset történt. Egy fiatal francia, kit az orosz francia szövetség nyilván nagyon föllekesített, minden áron meg akarta szorítani a csi kezét, A csi pár kocsihoz rohant, hangosan kiáltotta, hogy született francia, azután pedig kezét oltayujtotta a csiának. Ez meglepetve fordult fölére, mire a rendőrök letartóztatták a fiatal franciát és csak kilátéknak igazolási után bocsátották szabadon.

Egy léghajó utja. Nagy ijedséget keltet a Keeske út közelében fekvő Kerekegyház községben egy nagy katonai léghajó, amely ott leszállt. A léghajó, amely Bécsben reggel harmad fél órakor indult utnak, Kerekegyházára délelőtt kilenc órakor érkezett, tehát hetedfél óra alatt tette meg azt az utat, amely a nyorsvornatnak majdnem nyolc órájába kerül. A kerekegyháziak máskülönben igen megijedtek s azt beszélgetik, hogy oda lesz az idei termés.

Csarnok.

A radványi tündér.

— Regény. —

Irta: Than Gyula.

A szép leány dolgozott hűsege sen, szakadatlanul, sokáig. Egyszerre felemelt fejét, az ágyfelé nézett s lágyan édesen csengő hangján kérdezi:

— Alszol kedves mamám?

— Nem gyermekem.

— Nem tudsz aludni?

— Nem édesem! De te bizonyára álmos vagy. Tedd le munkádat, pihenj le.

— Jobban érzed magad? Nem lesz rám szükséged?

— Ha úgy volna, felkelsz te a legelső szavamra.

— Igazad van édes mamám. Álmos, fárradt vagyok. Ugy akartam, hogy még az éjjel bevégezem munkámat. Tudod pénzre van szükségünk s ezért kapok annyit, hogy a háziurat s a gyógyszerészt kifizethetem. De majd inkább korán kelek; egy kis pihenés után gyorsabban végezhetem be a munkát.

A szép leány felállott, összepakolta munkáját, azután párnát vett elő, a divánra tette s úgy ruhástól, mindenestől dőlt le.

— Margit! — szólt beteg édes anyja elfulladt, alig hallható hangon.

— Szólottál kis mamám?

— Igen! Azt akarom kérdezni, hogy miért nem veted meg az ágyadat, mért nem vetkezel le?

— Majd holnap este, ma nincs rá időm. Így megspórolom azt a ne-

hány percet is, amit máskülönben a vetkezéssel és az öltözéssel töltenék el.

Még hallotta édes anyja, hogy ásitott, azután csendesen motyogott, később már némaság ült a rózsás ajkakra. Aludt a szép leány esőndsen.

Anyja erőltetéssel felült az ágyban. Nézte újra, sokáig leányát s ismét csak az a gondolat bántotta, kihozta, hogy mi lesz vele, ha őt örök pihenésre szólítja végzete?

— Hátha megmondanék neki mindent, és ő felmenne a várba, felkeresné, térdre omolna előtte s bocsánatot kérne az ő édes anyjának. Ki tudja, nem változtatná-e ez sokat az én helyzetemen és az ő boldogulásán? Nem neheztelhet meg rám, hiszen sokkal nagyobb benne az anyai szeretet, hogy sem a felfedezés lerombolhatná... Nyugodtan várhatnám be az utolsó órát s ő sem tépelődne azon, hogy lesz-e a ki szeresse... De hátha mindez csak az én beteges lelkem ábrándja?... Hátha fenn a várban durván fogadnák, kiméltlenül utasítanák el, összetörnék jobban a szívét, mint a hogy a megismert titok összetöri... Nem, nem, ennek nem tehetem ki... Ne tudja meg... Sirba viszem... Hadd legyen áldott előtte az én emlékem...

— Folyt. vkö. —

A Botori leányok.

— Társadalmi regény —

Irta: Than Gyula.

Látta, hogy Pály Endre, Evelin és Tarnay igen élénken beszélgetnek. Ugy viselkedtek egymással szemben mintha soha sem lett volna köztük semmi sem. Tildát meg inkább aggodás szállotta meg, mert tartott attól, hogy ez a beszélgetés újra közel hozza a két e aládot egymáshoz.

Minden bizalma tervének sikerében volt. Erőt merített ehhez édes anyjának, Botorinénak a viselkedéséből.

Látta az ablakon keresztül, mert hosszan, sokáig figyelte, hogy ő az egyetlen, akinek nincs inyére a dolog. Járt-kelt a szobában fel és alá, olykor-olykor dühösen nézett Tarnay Gerőre. Egész viselkedése ideges, türelmetlen, nyugtalan volt. Jött ment; ajkát rágicsálta, szóval egész viselkedésével elárulta, hogy készül valamire.

Készült Tilda is. Ugy gondolkodott, hogy ha a család minden tagja együtt von és köztük ül Tarnay is, akkor Ilona magában van, ninesen senki mellette. De hol lehet? Valószínűleg a kis szobában, ahol pár nap előtt még ő is lakott. Annak a kertre nyílnak az ablakai. Hát ha oda menne be nézne és meggyőződne róla, hogy

csakugyan úgy van é, ahogy gondolja.

Nem is habozott sokáig, hanem csendesen, óvatosan igyekezett a kis kertbe.

Az ablakon csakugyan világosság szűrődött át, de legnagyobb bosszúságára be volt függőryözve.

— Ugy látszik, hogy Ilona nagyon óvatos. A kíváncsi szemek elől rejtőzik. Mintha csak megsugná nyugtalan lelkiismerete, hogy lesz aki figyelemmel kísérje.

Tilda mégis oda ment az ablakhoz és nagy öröme a függöny nem takarta be egészen az ablakot. Az egyik szegletnél egy kis nyílás volt, de az éppen elég arra, hogy belásson rajta. Meglepte hogy Ilona nem az ágyban feküdt, hanem felöltözködve a diványon.

Éppen akkor cigarettet vett elő, rágyujtott és erősen füstölt.

— Nem csalódtam! Ez szimulálta a betegséget. Hiszen egészségsebb mint hittem volna. Arczáról megelégedést, tervének remélt sikere fellett szinte a boldogság sugárzik le.

— Folyt. köv. —

Szinlap.

Ma, szerdán C bérlet.

A Gyurkovics leányok.

Életkép 4 szakaszban. Irta Herczeg F.

Radványi ezredes	— — —	Komjáthy J.
Horkai Feri	— — —	Tanay F.
Gyurkovicsné	— — —	Kiss Irén.
Katinka	— — —	F. Halmi M.
Sárka	— — —	Fái Flóra.
Ella	— — —	Cserényi A.
Miczi	— — —	Szab Irma.
Liza	— — —	Bárdos J.
Sándorffy	— — —	Tóth Elek.
Gida	— — —	Rubos A.
Semessey	— — —	Szacsavay S.

Holnap: Paraszthecsület opera és Robinsonok vigjáték.

Vámos Pércs község határában

eladó

200 cat. hold tagosított jó minőségű leugarolt, megkevert, vetés alá készen álló birtok a községben levő uri lakással teljesen felszerelt mindennemű gazdasági épülettel, egy két pár kőre járó szitával felszerelt jóforgalmu gőzmalom;

Két cat. hold területű 6 éves szőlő megfelelő épületekkel;

6 cat. hold ujosztásu szőlőföld a szőlőskertben.

Értekezhetni a megbizott dr. Freund Jenő ügyvédnél Debreczenben Piacz utca 70. szám alatt.

„A macsi uradalom intézősége közhírré teszi, hogy »Vajdalahos« legelőjére, hol most gazdag, jó legelő van, szarvasmarhát és lovat őszi legeltetésre befogad **darabonkém két forintért beszorulásig.**“

Üzlethelyiség változtatás miatt a Biedermann-ház (Piac-utca 42. szám.) alatt nagy

üzlethelyiség

kiadó

BÉKÉS EMIL

fűszerkereskedő.

Férfi- és női- ingek,

gallér,
kézelő,
nyakkendő,
zsebkendők,
harisnyák,
lábravalók,
paplanok,
matrácok,
ágytakarók és
ágypokróczok

olcsó szabott áron
kaphatók

SZABÓ LAJOS FIAI

üzégnél, Debreczen.

Az őszi és téli idényre.

A t. közönség rendelkezésére áll a legjobb minőségű és a jelenlegi izlés szerinti nőruha flanell, velez színes és fehér minőségben. Továbbá szövet és selyem alszoknyák szőr és selyem paplanok; ágyterítők, matrácok, flanell takarók, szőnyegek, erdélyi pokróczok, szövet és csipke függönyök, harisnyák, női, férfi és gyermek fehérműek, divatos színes zsebkendők.

A kedvelt secessios izlés mindenben szem előtt van tartva.

KARDOS LÁSZLÓ

Kossuth-utca.

Van szerencsém a nagyon tisztelt közönség szives tudomására hozni, hogy a Kossuth-utcán 3 év óta saját kezelem alatt

fűszer- és csemegeáru üzletemet

e mai napon a városi bérház Simonffy- és Piacz utcai sarok helyiségébe helyeztem át, — s azt

VÁRAY JÓZSEF

törvényszékiileg bejegyzett cégem alatt teljesen szolid alapon és elvek mellett tovább folytatom.

Hálás köszönetet mondok mindazon tisztelt vevőimnek, kik megtisztelő bizalmukkal üzletemet eddig is pártfogolni voltak szivesek, s ez alkalommal nagyon kérem ezen jó indulatot részemre továbbra is gyakorolni.

Üzletemet ma megnagyobbítva, friss és legjobb árúkat, újabb cikkek bevezetésével gyarapítva, azon kéréssemnek adok kifejezést, hogy megtisztelő bizalmát és pártfogását reám ruházni sziveskedjék. Magamat szives figyelmébe ajánlva, vagyok

kiváló tisztelettel

VÁRAY JÓZSEF.

Legnagyobb és legolcsóbb butorraktár

LAMBERGER és TÁRSA

Debreczen, Üzlet: Piacz u. 44. (Dr. Ujfalussy ház.) Gyártelep: Arany János utca 5. szám.

Ajánlják dusan felszerelt és modern izlésű butorraktárakat, a melyek ujonnan berendezett gyárunkban a legjobb anyagból készülnek és a melyek a legkedvezőbb áron szereshetők meg.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Tisztelettel

Lamberger és Társa.

Az érdeklődők dusan berendezett üzleti raktárainkat bármikor megtekinthetik